

Ympäristöministeriö

Kuulutuksen diaarinumero VN/14828/2026

Kirjallinen mielipide valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (YM018:00/2026)

Alueidenkäyttölain (132/1999) 22 §:n mukaisten valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) rajattua tarkistusta koskevan hankkeen tavoitteena on vahvistaa energiajärjestelmän toimintavarmuutta lisäämällä säätövoiman ja energian varastoinnin edellytyksiä tukevia velvoitteita valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.

Kemijoki Oy kannattaa hankkeen taustalla olevaa tavoitetta alueidenkäytön ohjauksen täsmentämisestä sähkön toimitusvarmuuden vahvistamiseksi siirryttäessä puhtaan energian käyttöön. Yhtiö pitää tärkeänä, että vesi- ja pumppuvoiman toimintaedellytykset huomioidaan tarkistuksessa täysimääräisesti.

Suomi tarvitsee kohtuuhintaista sähköä ja kotimaista säätövoimaa tasapainottamaan sääriippuvaista tuuli- ja aurinkoenergiaa. Vesi- ja pumppuvoimalla on kriittinen rooli säätövoimana ja energiajärjestelmän tasapainottajana. Pumppuvoima toimii suuren luokan energiavarastona ja vastaa siten Suomen sähköjärjestelmän tasapainottamisen tarpeeseen. Erinomaisen säätökykynsä ansiosta pumppuvoima mahdollistaa uusien teollisten investointien ja muun uusiutuvan energian, kuten tuuli- ja aurinkovoiman, lisärakentamisen sekä turvaa sähköntuotannon poikkeus- ja kriisitilanteissa. Pumppuvoimahankkeiden edistämisen tärkeys on todettu myös pääministeri Orpon hallitusohjelmassa (2023) sekä Kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa (2025).

Kemijoki Oy katsoo, että pumppuvoiman tarjoaman kriittisen säätövoiman ja jousto- ja varastointikapasiteetin käyttöönottoa tukevat velvoitteet tulee huomioida valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteissa täysimääräisesti ja niiden alueidenkäytöllisistä edellytyksistä tulee säätää selkeästi. Tämä on myös pääministeri Orpon hallituksen huhtikuun 2026 kehysriihikirjauksen mukainen.

Kemijoki Oy:n Ailangantunturin pumppuvoimahanke on konkreettinen esimerkki hankkeesta, jonka toteutuminen edellyttää selkeitä alueidenkäytöllisiä puitteita. Hankkeelle on myönnetty joulukuussa 2025 strategisesti tärkeä Euroopan unionin yhteisen edun asema (Projects of Common Interest, PCI), mikä osoittaa vesi- ja pumppuvoiman merkittävän roolin Euroopan energiaturvallisuuden ja -omavaraisuuden edistämässä sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Kemijoki Oy pitää hyvänä hankkeen käynnistymistä ympäristöministeriössä. Yhtiö korostaa, että hanketta tulee edistää suunnitellussa aikataulussa siten, että valtioneuvosto tekee päätöksen VAT-tarkistuksesta vuoden 2026 aikana. Tämä vahvistaa energiasektorin investointivarmuutta yhteiskunnan huoltovarmuuden kannalta välttämättömiin hankkeisiin.

29.6.2026

Kemijoki Oy katsoo, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksen valmistelu- ja lausuntovaiheissa energia- ja huoltovarmuustoimijoille tulee varata riittävä mahdollisuus osallistua valmisteluun ja että niiden asiantuntemusta hyödynnetään valmistelussa.

KEMIJOKI OY

Petri Vihavainen
JohtajaSakari Pyhäjärvi
Johtaja